

in.ihned.cz/cr

ší pramen vůbec. A pokud vám bude přát štěstí, můžete při procházce mezi četně zastoupenými chráněnými druhy rostlin objevit vzácnou orchidej červené barvy, zvanou vstavač Trautsteinerův.

Přírodní výtvoř ale nejsou vše, co zdejší krajina nabízí. Poblíž ležící obec Nový Drahov vás totiž zaujme chráněným souborem lidové architektury, považovaným za jeden z nejcennějších v oblasti.

K rezervaci vede silnice z Chebu přes Třebeň a Nový Drahov.

ROŽNOV POD RADHOŠTĚM Zlínský kraj

Místo, kde se v podobě tradiční valašské architektury propojila úžasná lidová tvořivost se stále živými místními zvyky, patří celoročně k oblíbeným cílům návštěvníků domácí i cizí provenience. V údolí Dolní Bečvy se rozkládá proslulý přírodní skanzen, u jehož zrodu stáli začátkem 20. stole-

FOTO: CZECHTOURISM

tí bratři Jaronkové. Inspiraci oba nadšenci našli v daleké Skandinávii, konkrétně v nejstarším skanzenu u Stockholmu. S velkou slávou během premiérového folklórního festivalu Valašska v roce 1925 byla otevřena první samostatná část skanzenu, zvaná Dřevěné městečko. Za pozornost stojí stavba fojtství, kopie dřevěného kostela z poloviny 17. století a gurmáni tu nepohrdnou ani valašskými specialitami, které nabízí zdejší Vaškova hospoda již od dob první republiky. Medem vonící parková část vyniká cennou sbírkou

FOTO: HN – ALEŠ ADÁMEK

úlů a další výtvoř valašského kraje naleznete i v částech zpřístupněných teprve během 70. a 80. let, Valašské dědině a Mlýnské dolině.

Skanzen se ovšem neproměnil v pouhou připomínku dávno mrtvé minulosti, tradiční valašské zvyky a obyčeje dodnes ožívají při různých příležitostech během celého roku, ať už při slavnostním výhonu ovcí a dobytka na pastvu kolem poloviny května či před Anenskou poutí nebo v době tzv. Vánoc na dědině.

Do Rožnova pod Radhoštěm přijedete po silnici E442 z Valašského Meziříčí.

JAVOŘÍČSKÉ JESKYŇE Olomoucký kraj

Síň tisíců brček, Pohádková jeskyň, Síň naděje, to jsou jen některé z podzemních prostor 5 km dlouhého systému Javoříčských jeskyní s krápníkovou výzdobou. Příčinou romanticky znějících názvů není přehnaná fantazie objevitelů jeskynních prostor, velkolepost tohoto přírodního útvaru totiž překvapí zřejmě každého návštěvníka.

Podzemní potok Špránek zde během staletí vytvořil dokonalou uměleckou kompozici stalaktitů, stalagmitů i stalagnatů rozmanitých tvarů a obrovských rozměrů, v jezírcích zase vaši pozornost přitáhnou „jeskynní perly“. Velikostí tu vyniká především příznáčně nazvaný Dóm gigantů, prostora dlouhá 56 m, široká 34 m a vysoká 18 m.

Krása tohoto místa však značně kontrastuje s tragickou událostí 2. světové války, která se odehrála v nedaleké obci Javoříčko. Pomník z dílny sochaře J. Trísky a architekta M. Putny tu připomíná vyvraždění 38 mužů oddílem SS a zničení téměř celé vesnice, od té doby přezdívané „moravské Lidice“.

Ke krasovému území, jež bylo prohlášeno přírodní rezervací, se dostanete po silnici č. 35 z Hradce Králové nebo Olomouce, u Litovle potom odbočte na Slavětín.

MORAVICE Moravskoslezský kraj

Putování romantickou krajinou skalnatého údolí řeky Moravice oceníte nejen kvůli nádherné přírodě s četnými meandry a listnatými lesy. Čeká vás i historická exkurze „temným“ středověkem, během něhož vyrostlo v povodí 105 km dlouhé řeky několik hradů. Ty se do dnešních dnů dochovaly pouze coby zříceniny se základovými zdmi a zbytky opevnění, svou úlohu prvku dokonale dotvářejícího romantické zátiší zdejší krajiny však plní nadále. U přehradního jezera vodní nádrže Kružberk leží na pravém břehu zřícenina hradu Šternek ze 14. století, na levém pak o sto let starší Medlice. Nad potokem Lomnice stával na skalnatém ostrohu hrad Vildštejn se zvláště řešeným opevněním. Největšího významu však dosáhl Vikštejn, v jehož análech bychom našli

několiké dobývání, mj. Matyášem Korvínem v 15. století. To už ale poutník minul Jánské koupele, bývalé uhličité lázně, z jejichž pramenů jsou stále dva přístupné – silně radioaktivní Pavla a Marie.

Dále po proudu Moravice vás čeká ještě jedna, tentokrát technologicky zajímavá lokalita. Pod Kozím hřbetem se nalézají tzv. Papírenský splav se dvěma vodními tunely a dvěma vodními mosty.

Oblast Moravice je dosažitelná po silnici č. 46 směrem na Opavu, z níž lze odbočit vpravo ve směru Budišova nad Budišovkou, Vítkova nebo na hráz Kružberské přehrady.

KLADRUBY NAD LABEM Pardubický kraj

O tom, že slavný hřebčín v Kladruzech nad Labem patří v chovu koní mezi špičku, se přesvědčila mj. i britská královská rodina, jež se stala stálým klientem chovného statku. Tradici, kterou sem v 16. století zavedl habsburský následník trůnu Maxmilián II., však oceňují i běžní návštěvníci. Ušlechtilé plemeno starošpanělských a staroitalských koní, známých jako kladrubští bělouši, svého původce nepřetržité linie nepamatuje. Hřebec Peppoli se totiž narodil už v roce 1764.

Součástí kladrubského areálu je i zámek ze 16. století, jehož renesanční vzhled získal v 18. století barokní prvky přestavbou podle plánů F. M. Kaňky za účasti K. I. Dientzenhofera.

Do Kladrub se dostanete z Kolína přes Týnec nad Labem. →

FOTO: FOTO: HN – JAN ŠILPOCH